

ПРЕГЛЕД УСАГЛАШЕНИХ СТАВОВА

представника кривичних одељења Апелационих судова у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, у присуству представника кривичног одељења Врховног касационог суда, на заједничким седницама одржаним у току 2014 године, око спорних питања од значаја за функционисање судова у Републици Србији и уједначавање судске праксе (члан 24. став 3. Закона о уређењу судова - "Службени гласник РС" бр.116/08...101/13)

Нови Сад - 24.03.2014. године

1. Да ли се сматра „опојном дрогом“ биљна материја канабис (конопља), у ситуацији ако садржи мање од 0,3 % психоактивног ТХЦ (тетрахидроканабинола)?

За закључак да биљна материја рода „Канабис“ не представља опојну дрогу, потребно је да се ради о врсти и варијетету конопље која ни у ком случају не може садржати више од 0,3 % ТХЦ-а (а то је у складу са дефинисањем одговора који је достављен од стране Врховног касационог суда у вези истог питања).

2. Код кривичног дела, неуплаћивања пореза по одбитку из члана 229а КЗ, може ли се сматрати да је код учиниоца изостала „намера избегавања плаћања пореза по одбитку и др.дражбина“, уколико је исти исплатио нето доходак грађана и др, а пропустио да истовремено држави исплати обрачунате порезе, доприносе и сл, тиме што се брани тешкоћама у пословању (правног лица или др), блокадом жиро рачуна, да је одмах по откривању од стране инспекције или полиције, тај порез и др, уплатио или пак постојањем сличних околности?

Код кривичног дела неуплаћивања пореза по одбитку из члана 229а КЗ у сваком конкретном случају мора бити утврђена „намера“- па како је то ствар чињеничног утврђења, није заузиман правни став.

3. Према кривичном закону, који је био на снази пре извршених измена из септембра 2009. године, код кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, да ли се под обележјем дела „другом лицу“ подразумева само другом физичком лицу или и правном лицу?

И према КЗ који је био на снази пре измена извршених у септембру 2009. године, код кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ, под термином „друго“ подразумева се друго и физичко и правно лице (а након измена КЗ у септембру 2009. године то је унето и у законску диспозицију дела).

4. Може ли се закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима (тзв. „Маријин закон“) примењивати на кривично дело обљуба са дететом из члана 180. КЗ, које дело је

извршено пре ступања на снагу истог, приликом решавања захтева окривљеног о условном отпусту?

Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима (тзв. „Маријин закон“) може се примењивати на кривична дела која су прописана тим законом, а извршена пре његовог ступања на снагу, тако да се захтев окривљеног за условни отпуст не може одбацити, већ је суд дужан о истом да одлучи (сходно томе да ли су или не испуњени сви законом прописани услови за условни отпуст).

5. Да ли окривљено лице које је осуђено на казну затвора од које је 2/3 казне провело у притвору може поднети захтев за условни отпуст без обзира што још није ступило на издржавање казне затвора?

Уколико је окривљени који је правноснажно осуђен на казну затвора, у притвору провео 2/3 казне, а још није ступио на издржавање те казне затвора, има право на подношење захтева за условни отпуст и може се условно отпустити само уколико суд утврди да су испуњени сви законом прописани услови.

6. Применом којих одредаба ЗКП, односно по ком правном основу се може преиначити првостепена пресуда, након одржаног претреса пред другостепеним судом када је на основу поновне оцене изведених или оцене нових доказа утврђено другачије чињенично стање од чињеничног стања изнетог у првостепеној пресуди?

Када је на претресу пред другостепеним судом поновном оценом већ изведених или оценом нових доказа чињенично стање другачије утврђено од оног изнетог у побијаној пресуди, применом одредаба члана 459. Законика о кривичном поступку (ЗКП) другостепени суд ће сходно утврђеном чињеничном стању преиначити првостепену пресуду.

7. Како треба да поступи првостепени суд у поступку по жалби на решење, а у вези примене члана 467. и 468. Законика о кривичном поступку?

О неблагоприятној и недозвољеној жалби против решења првостепеног суда сходно члану 467. ЗКП одлучује другостепени суд у седници већа.

8. Да ли је жалба дозвољена против решења већа непосредно вишег суда којим је у фази истраге обијен предлог јавног тужиоца за продужење притвора (у смислу члана 215. став 2. ЗКП)?

Против решења већа непосредно вишег суда којим је у фази истраге одбијен предлог тужиоца за продужење притвора (у смислу члана 215. став 2. ЗКП), жалба није дозвољена.

Ниш - 17.10.2014. године

1. Да ли се судска одлука може заснивати на транскриптима из којих произилази да је вршено аудио снимање прекорачењем наредбе истражног судије која је издата у смислу одредбе члана 504е став 3. у вези става 1. тада важећег ЗКП („Службени гласник РС“, бр.58/2004, 85/2005, 115/2005, 46/2006, 49/2007, 122/2008, 20/2009, 72/2009, 76/2010)?

Наредба истражног судије која је издата у смислу одредбе члана 504е став 3. у вези става 1. тада важећег ЗКП („Службени гласник РС“, бр.58/2004, 85/2005, 115/2005, 46/2006, 49/2007, 122/2008, 20/2009, 72/2009 и 76/2010) је прекорачена ако начин извршења мере којим је доказ прибављен није био наредбом одређен, с тим да ако начин извршења мере наредбом није прецизно одређен, у сваком конкретном случају ће се ценити да ли је наредба прекорачена.

2. Да ли појам „лице одговорно“ у смислу инкриминације члана 281. став 1. КЗ треба тумачити у смислу члана 112. став 5. КЗ или се под овим појмом, поред лица одговорних за пројектовање, руковођење или извођење градње или грађевинских радова у смислу одредби Закона о планирању и изградњи имају сматрати и физичка лица која су у својству инвеститора или руководиоца извођења градње или грађевинских радова, у ситуацији када се изградња објекта врши мимо услова прописаних законом (без одобрења надлежних органа, идејног пројекта, електросагласности и слично)?

Извршилац кривичног дела из члана 281. став 1. КЗ може бити свако лице које је предузело радњу извршења овог кривичног дела, а не само лица наведена у Закону о планирању и изградњи, с тим што појам „лице одговорно“ треба тумачити у сваком конкретном случају.

На овој седници усаглашени су и ставаови апелационих судова у вези иницијативе Апелационог суда у Београду – ради провере заузетог става и то:

1. Пресуда донета у смислу члана 429. став 1. тачка 2) ЗКП не мора да садржи образложење, а другостепени суд, поступајући по жалби на такву пресуду, пресуду неће укидати због тога што не садржи образложење, с тим што првостепени суд треба да правно неуке странке које немају браниоца поучи о праву да могу тражити образложење пресуде одмах по њеном објављивању у смислу члана 429. став 2. ЗКП и да то констатује записнички.

2. Када веће из члана 21. став 4. ЗКП у фази истраге поступа као другостепени орган, може преиначити решење о одређивању или продужењу притвора сходно члану 189. ЗКП и ту процесну меру заменити неком од блажих мера које прописује ЗКП, при чему на ту одлуку није дозвољена жалба.

Крагујевац - 12.12.2014. године

1. Да ли учинилац кривичног дела из члана 194. став 5. КЗ може бити искључиво лице које је обухваћено одредбом члана 112. став 28. КЗ или учинилац може да буде и лице које није обухваћено овом законском одредбом, уколико му је одлуком надлежног суда одређена мера заштите од насиља у породици?

Учинилац кривичног дела из члана 194. став 5. КЗ, може бити не само лице које се у смислу одредбе члана 112. став 28. КЗ сматра чланом породице већ и свако друго лице које је прекршило мере заштите од насиља у породици а које му је суд одредио на основу закона.

2. Након брисања кривичног дела из члана 159. Закона о енергетици, у пракси се од стране надлежних тужилаштава поступало тако да је са кривичног дела из члана 159. став 2. Закона о енергетици, оптужба измењена на кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, односно тешка крађа из члана 204. став 3. КЗ, односно по важећем закону члан 204. став 2. КЗ, па се као спорно правно питање појавило да ли суд може окривљеног да огласи кривим за кривично дело за које је јавни тужилац изменио оптужбу, с обзиром на то да је то кривично дело сходно запрећеној санкцији теже у односу на кривично дело из члана 159. став 2. Закона о енергетици?

Тужилац је овлашћен да у току главног претреса, до окончања главног претреса и доношења првостепене пресуде, измени оптужни акт и на теже кривично дело, а суд може да по том акту оптуженог огласи кривим за тежу правну квалификацију, под условом да у чињеничном опису диспозитива првобитног оптужног акта који је квалификовао као кривично дело из члана 159. став 2. Закона о енергетици буду садржана сва битна обележја тежег кривичног дела (одговарајућег кривичног дела из члана 203. или члана 204. КЗ), што значи да су те радње биле кажљиве како у време извршења кривичног дела, тако и у време измене оптужног акта, као и у време доношења пресуде.